

COVID-19-vaccinatie bij 5-11-jarigen

Veelgestelde vragen & antwoorden – Webinar 12 januari 2022

Op woensdag 12 januari 2022 organiseerde Logo Dender vzw samen met Eerstelijnszone Dender en de lokale besturen uit de regio het webinar COVID-19-vaccinatie bij 5-11-jarigen. Dit webinar kan je herbekijken via <https://www.eerstelijnszone.be/herbekijk-webinar-vaccinatiecampagne-5-11-jarigen>. Je kan hier ook de presentatie nog eens nalezen.

Het webinar bood antwoord op heel wat vragen rond zowel de vaccins op zich (ontwikkeling, werking, bijwerkingen, ...) als rond het praktische verloop van vaccinatie. Tijdens het webinar kwamen ook een heel aantal vragen aan bod. Al deze vragen én de bijpassende antwoorden, bundelen we graag nog eens via dit document.

Heb je nog andere vragen of ben je op zoek naar nog meer praktische info?

- Neem in eerste instantie een kijkje op www.laatjevaccineren.be.
- Bel naar de gratis infolijn van de Vlaamse overheid via het nummer **1700** (elke werkdag tussen 9u en 19u).
- Voor praktische info over je persoonlijke uitnodiging, bel je het lokale callcenter via het nummer **0800 99 502** (elke werkdag tussen 9u en 17u) of mail je naar vaccinatie@elzdender.be.
- Voor specifieke vragen over je medische situatie, neem je contact op met je **huisarts**.



Kijk in de lijst hieronder naar welke informatie je op zoek bent en klik meteen door naar de juiste plaats in het document.

Inhoud

1. Waarom moet ik mijn kinderen laten vaccineren?	3
2. Is vaccinatie van 5-11-jarigen verplicht?	8
3. Kunnen zij dan niet meer ziek worden?	8
4. Kunnen zij het virus dan niet meer doorgeven?	9
5. Hoe lang beschermt het COVID-19-vaccin de kinderen?	9
6. Welk soort vaccin wordt er gebruikt?	10
7. Mijn kind heeft allergiën. Mag mijn kind het vaccin krijgen?	10
8. Zal er een boosterprik nodig zijn?	10
9. Hoeveel tijd moet er zijn tussen het COVID-19-vaccin en andere vaccins uit basisvaccinatieschema (bv. polio, difterie, ...)?	11
10. Wat is de werkzaamheid tegen de Omicron variant?	11
11. Zullen er andere coronamaatregelen gelden voor gevaccineerde versus niet-gevaccineerde kinderen?	11
12. Wat zijn de effecten van vaccinatie op lange termijn?	11
13. Wat weten we over de bijwerkingen? Waar vinden we hierover cijfers?	12
14. Krijgt mijn kind een CST? Is een vaccinatie op bv. 11-jarige leeftijd geldig om voor mijn kind een CST te verkrijgen vanaf het moment dat hij/zij 12 jaar wordt?	13
15. Kunnen kinderen toegevoegd worden aan het CST van hun ouders?	13
16. Wat als mijn kind binnenkort 5 jaar of 12 jaar wordt?	14
17. Als ik meerdere kinderen heb tussen 5 en 11 jaar, kunnen zij dan samen gevaccineerd worden?	15
18. Wat is het risico als mijn kind zeer recent (al dan niet bekend) besmet is geweest met COVID- 19 en vervolgens word gevaccineerd?	15
19. Moet mijn kind een COVID-test doen alvorens naar het vaccinatiecentrum te komen?	15
20. Kan ik wachten om mijn kind te laten vaccineren en zo ja: op welke manier kan ik het dan later alsnog laten vaccineren? Zal dit dan betalend zijn?	16
21. Mogen kinderen sporten op de dag van hun vaccinatie?	16
22. Is het aangewezen om, net zoals bij volwassenen, mijn kind een pijnstiller te geven voorafgaand aan de vaccinatie?	16
23. Moet mijn kind een identiteitskaart mee hebben naar het vaccinatiecentrum?	16
24. Moeten wij als gescheiden ouders beide toestemming geven voor vaccinatie?	16
25. Ik wil niet dat mijn kind gevaccineerd wordt. Wat moet ik doen?	17
26. Is vaccinatie noodzakelijk om te kunnen reizen?	17

1. Waarom moet ik mijn kinderen laten vaccineren?

5 redenen om je kind te vaccineren tegen COVID-19

- **Bescherm de gezondheid van kinderen**

Vaccinatie beschermt kinderen zeer goed tegen milde en zware ziekte door COVID-19.

Met de huidige varianten van COVID-19 worden jonge kinderen gelukkig maar zelden erg ziek van COVID-19.

Toch is er een klein risico op ernstige ziekte en ziekenhuisopnames bij kinderen.

Momenteel (13/01/2022) is de Omicron-variant dominant geworden. Nieuwe signalen duiken op uit het verenigd Koninkrijk dat er met de nieuwe Omicron-variant meer ziekenhuisopnames van kinderen zijn als voorheen, voornamelijk bij kinderen jonger dan 6 jaar ([ICPcovid](#)). De Omicron-variant kent een ander verloop met proportioneel meer opnames van jongeren en kinderen dan met de Delta-variant (data van Zuid-Afrika, VS en UK, niet bevestigd in Denemarken waar eenzelfde verloop wordt gezien als met de Delta-variant).

Dit ernstige verloop is niet voorspelbaar: uit Europese gegevens blijkt dat 78% van de gehospitaliseerde kinderen met COVID-19 geen onderliggende aandoeningen had. Bij kinderen met een aandoening is het risico van opname wel 12 keer hoger dan bij gezonde kinderen ([ECDC](#)).

Bij een COVID-besmetting zijn ook andere aandoeningen mogelijk:

- Multi-systemisch inflammatoir syndroom in kinderen (MIS-C). MIS-C is een zeldzame maar ernstige ontsteking in meerdere orgaansystemen waarbij kinderen aanhoudende koorts hebben en dat kan leiden tot orgaanfalen. Per 10.000 kinderen die besmet raken, hebben 2 tot 5 ermee af te rekenen, blijkt in de VS en Duitsland. Indien op tijd herkend is deze ontsteking in de meeste gevallen goed te behandelen. Nieuwe gegevens uit landen waar kinderen van 12 tot 18 jaar gevaccineerd worden met COVID-vaccins, tonen dat de kans op MIS-C na COVID-infectie duidelijk lager is bij gevaccineerde kinderen dan bij niet gevaccineerde ([Levy](#), [Miller](#)). De kans op het ontwikkelen van een myocarditis (hartontsteking) bij niet-gevaccineerde jongeren bij het doormaken van een actieve COVID-19 infectie is 1 op 5.000.

Een aantal mogelijke langetermijnsgevolgen van een COVID-infectie bij kinderen zijn nog niet goed gekend, zoals de langetermijnsgevolgen van "long covid".

- Er wordt verder ook onderzocht of een COVID-infectie de kans op het krijgen van diabetes verhoogt. Sommige studies wijzen op dit moment in deze richting, maar er zijn meer

gegevens nodig ([Barrett](#), [Unsworth](#), [Khuntj](#), [NEJM correspondance](#)). Bovendien kunnen de geur- en smaakveranderingen leiden tot tijdelijke voedingsproblemen bij jonge kinderen.

We weten ook niet of toekomstige varianten van COVID-19 niet meer ziekte bij kinderen kan opwekken. **De vaccins kunnen minder goed werken tegen nieuwe varianten.** Met de huidige vaccins zien we dat ze minder goed beschermen tegen infectie met nieuwe varianten maar dat ze wel nog een goede bescherming bieden tegen ernstige ziekte en hospitalisatie door nieuwe varianten.

Wat data:

- Ziekenhuisopnames bij kinderen door een COVID-19-infectie blijven zeldzaam. In België zijn sinds de start van de epidemie tot eind november 2022 slechts 135 kinderen in het ziekenhuis opgenomen wegens COVID-19 (daarnaast waren er nog 192 kinderen die met COVID die om een andere reden opgenomen werden in het ziekenhuis). Geen enkel kind van die leeftijd overleed aan COVID-19.
- Ook tegen de Omicron-variant tonen gegevens uit Zuid-Afrika en de UK (van 31 december 2021) aan dat een basisvaccinatie bij volwassenen, een bescherming van 67% bieden tegen ernstige verwickelingen en hospitalisatie door Omicron 6 maanden na de basisvaccinatie, en van 51% na meer dan 6 maanden. Met een boostervaccinatie stijft deze bescherming tegen verwickelingen en hospitalisatie naar bijna 70%. 2 weken na de boosterprik is de werkzaamheid tegen hospitalisatie of symptomatische infectie door de Omicron-variant 88%. ([Technical briefing UK, 31 december 2021](#))

- **Bescherm het welzijn en de ontwikkelingskansen van kinderen**

Elke gevaccineerde persoon is een extra barrière voor de verspreiding van het COVID-19-virus. Als veel kinderen zich laten vaccineren tegen COVID-19, kan COVID-19 zich dus **minder snel en minder breed verspreiden** in de hele bevolking.

Golven van besmettingen zijn niet uitgesloten, maar zijn dan kleiner en van kortere duur als ook de kinderen gevaccineerd zijn. Dat zorgt ervoor dat het leven, het onderwijs, de vrijetijdsbeleving en dus de algemene ontwikkelingskansen van kinderen minder verstoord worden:

- Minder besmettingen bij kinderen en hun gezinsleden betekent minder isolatie en quarantaine voor kinderen, hun gezinsleden en hun vrienden en klasgenoten.
- Ook de scholen krijgen minder te kampen met isolaties en quarantaines en zullen dus minder vaak klassen moeten onderbreken.
- Leerkrachten en medewerkers van centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) hebben meer tijd voor onderwijs en begeleiding van kinderen op school. Ze vallen zelf minder uit door

ziekte of quarantaine en hoe minder besmettingen, hoe minder tijd ze hoeven te spenderen aan bestrijding van COVID-19 op school.

- Ook de sport- en hobby- en talentenclubs, -activiteiten en -kampen voor kinderen worden minder verstoord als er minder besmettingen zijn. Begeleiders vallen minder vaak uit, activiteiten hoeven minder vaak te worden afgelast.
- De overheid hoeft minder ingrijpende maatregelen te nemen om de verspreiding van het virus tegen te gaan. Er is dus minder kans dat scholen gesloten moeten worden of activiteiten voor kinderen afgelast moeten worden.

Wat data:

- Tijdens de vierde golf in Vlaanderen (oktober-december 2021) bleken basisscholen, waar kinderen nog niet gevaccineerd konden worden, vaker de deuren te moeten sluiten wegens teveel besmettingen en/of personeelsuitval van secundaire scholen (waar kinderen wel al gevaccineerd konden worden). Eind november bijvoorbeeld moesten 69 scholen in Vlaanderen de deuren sluiten, waarvan 49 basisscholen, 19 secundaire scholen en 1 internaat.
- Het Europese Centrum voor Infectieziektepreventie en -Controle (ECDC) heeft berekend dat de vaccinatie bij kinderen van 5-11-jaar de meeste impact heeft op de verspreiding van COVID-19 in landen waar ook de vaccinatie bij volwassenen hoog is, zoals in Vlaanderen het geval is. Volgens het ECDC kan de vaccinatie van kinderen de verspreidingssnelheid van COVID-19 met 15% doen afnemen. Zo'n vermindering heeft een groot effect op de duurtijd en hoogte van besmettingsgolven. Dit betekent dat de maatschappij minder lang de gevolgen van deze besmettingsgolven hoeft te dragen zoals het langdurig sluiten van scholen, annuleren van activiteiten, enz.
- **Vaccinatie van kinderen beschermt hun ouders, grootouders en vele andere mensen**

Een gevaccineerd kind heeft minder risico om besmet te geraken met COVID-19 en heeft dan ook minder risico om andere mensen te besmetten. Het risico op besmetting en doorgeven van een besmetting is niet uitgesloten, maar kleiner. We weten nog niet precies hoeveel bescherming de vaccins bieden tegen besmetting en doorgeven van besmetting met de Omicron-variant, maar kunnen toch al stellen dat vaccinatie die risico's verkleint. Uit de eerste cijfers in New York, blijkt dat pas gevaccineerde 5- tot 11-jarigen circa 76% minder kans lopen om besmet te geraken met de Omicron-variant.

Door zich te vaccineren geeft een kind dus extra bescherming aan de mensen met wie het vaak in contact komt. De ouders, grootouders, mensen op school of in de vrijetijdsbeleving...

De meeste volwassenen in Vlaanderen zijn ook gevaccineerd. Door ook de kinderen te vaccineren, hebben ze een dubbele bescherming als ze contact hebben met het kind: hun eigen vaccin en het vaccin van het kind.

De vierde golf in Vlaanderen (oktober-december 2021) heeft getoond dat het virus verhoudingsgewijs meer circuleerde bij de niet-gevaccineerde jonge kinderen dan bij de grotendeels gevaccineerde volwassen bevolking. Het virus kon daar sterk aanwezig blijven en vandaar voor besmettingen zorgen bij de volwassenen, vaak ondanks hun vaccinatie. Door zoveel mogelijk kinderen te vaccineren, zorgen we ervoor dat het virus veel minder de kans krijgt om bij hen de ronde te doen en vandaar over te springen naar meer kwetsbare volwassen personen zoals ouderen, zieke mensen, zwangere vrouwen enz.

- **Immuniteit opwekken door vaccinatie is beter dan immuniteit door besmetting**

Je kind immuniteit tegen COVID-19 laten opwekken doe je beter met een vaccin dan met een COVID-besmetting.

- Bij vaccinatie wordt de immuniteit op een veilige en gecontroleerde manier opgewekt. Dit is onderzocht en gemeten in de klinische studies van de vaccins waar bewezen is dat de vaccins veilig en effectief zijn in het creëren van een immuunrespons. Bij een COVID-19 besmetting is er altijd risico op ziekte (klein risico bij kinderen) en het risico dat de besmetting wordt overgedragen naar andere mensen.
- Meerdere studies tonen aan dat immuniteit door vaccinatie na besmetting beter is dan immuniteit enkel door besmetting ([Crotty](#), [Cele](#), [Wilhelm](#), [Cavanaugh](#)). Herinfecties met ziektelast komen vaker voor bij mensen die enkel bescherming hebben door eerdere infectie en minder bij volledig gevaccineerden. Na vaccinatie is die kans op ziekte vanwege COVID-19 kleiner. [Een recente studie van het Imperial College London](#) toont aan dat de kans op herinfectie door de Omicron-variant na een natuurlijke infectie groter dan is bij de Deltavariant, en groter dan de kans op herinfectie na volledige vaccinatie (incl. booster). ([Pulliam](#)) De hoeveelheid bewijs voor immuniteit door infectie is beperkter dan die voor immuniteit opgewekt door vaccinatie in termen van de kwaliteit van het bewijs en soorten studies.

Meer informatie kan je hier lezen: [CDC Science Brief](#), [John Hopkins](#), [Goel](#), [Skelly](#)

- Vaccinatie geeft bij de grote meerderheid van de mensen een sterke immuunrespons. Na een besmetting met COVID is de immuunrespons bij mensen heel verschillend. Doorgaans is de immuniteit ook lager als de persoon geen of milde klachten doormaakt vanwege de besmetting, waarder er geen specifieke immuunreactie en (aantoonbaar) imuungeheugen

wordt opgebouwd. Kinderen krijgen vaak weinig klachten en behoren hiertoe. Je weet dus niet hoe robuust de immuunreactie is bij je kind na een besmetting.

- Hoe lang de bescherming na vaccinatie van een kind aanhoudt, moet nog onderzocht worden. Er zijn wel al data die tonen dat de vaccins goede bescherming bieden tegen ziekte en deels ook tegen besmetting door de Omicron-variant (zie eerder). Bij vaccinatie wordt de immuniteit op een voorspelbare manier opgewekt. Maar na een besmetting is de duurtijd en mate van de immuniteit variabel van persoon tot persoon en neemt ze af met de tijd. Een eerdere infectie met de Delta- of Beta-variant biedt zonder vaccinatie geen goede bescherming tegen een herbesmetting met de Omicron-variant.

Ook als een kind al besmet is geweest met COVID-19, is het beter om het kind nog te laten vaccineren. De immuniteit die opgewekt is na de besmetting kan immers niet sterk geweest zijn of al verdwenen zijn. Een vaccinatie na een besmetting zorgt voor een booster en zal de immuniteit terug sterk opwekken.

In het algemeen (los van COVID19-vaccinatie en ziekte) mogen we er niet van uitgaan dat een natuurlijke infectie automatisch een levenslange bescherming geeft. Het beste voorbeeld daarvan is kinkhoest, waarvan we weten dat mensen 10 à 15 jaar na een natuurlijke infectie opnieuw vatbaar zijn. Idem dito voor de winter-coronavirussen; ook die geven een tijdelijke immuniteit, en zeker niet levenslang.

- **Vaccinatie is veilig voor kinderen**

Vaccinatie beschermt kinderen tegen ziekte en veroorzaakt zelf nauwelijks bijwerkingen of gezondheidsproblemen.

In de studie voor de goedkeuring van het Pfizer-vaccin bij kinderen van 5 tot 11 jaar werden enkel milde bijwerkingen waargenomen bij een beperkt aantal kinderen: koorts, pijn op de plaats van de inspuiting, vermoeidheid, hoofd- en spierpijn.

In Israël en de Verenigde Staten werden tegen begin december al miljoenen kinderen gevaccineerd met het Pfizer-vaccin voor kinderen. Meer ernstige bijwerkingen van het Pfizer-vaccin zoals de hartaandoening myocarditis en pericarditis (hartontsteking) die bij een beperkt aantal volwassenen werden opgemerkt, werden in zeer zeldzame gevallen (ongeveer 1 per miljoen vaccinaties) vastgesteld bij de vaccinatie van kinderen tussen 5 en 11 jaar. Deze bijwerking verloopt bij kinderen mild. Herstel verloopt meestal vlot na rust en eenvoudige behandelingen, met nauwelijks nood aan hospitalisatie en zonder restletsels voor het kind. Deze hartontsteking treedt meestal op in de week na vaccinatie. Kinderen en jongeren met een aangeboren hartprobleem hebben niet meer kans op

het ontwikkelen van een myocarditis na covid-vaccinatie. In het algemeen wordt deze aandoening veel vaker gezien na het doormaken van een COVID-19-infectie dan na vaccinatie.

Daarentegen is de kans op het ontwikkelen van een myocarditis bij het doormaken van een actieve COVID-19 infectie bij niet gevaccineerde jongeren veel groter (1 op 5.000). Kinderen maken in het algemeen minder ernstige COVID-19 infecties door dan volwassenen, toch zijn er een aantal kinderen die multi-systemisch inflammatoir syndroom (MIS-C) doormaken, met daarbij ontsteking van de hartspier. Dergelijke MIS-C betreft een ernstige ziektebeeld met nood aan hospitalisatie en vaak intensieve zorgen (tot 80% van de gevallen). Myocarditis kan ook zonder MIS-C voorkomen.

Op 31 december 2021 publiceerde de Amerikaanse gezondheidsautoriteit hoe vaak er complicaties optraden na vaccinatie 5- tot 11-jarigen: na 8.7 miljoen toegediende vaccins werden er 100 ernstige gevallen vastgesteld, hoge koorts (29), overgeven (21), myocarditis (15) (waarvan 11 bevestigd). Deze myocarditisgevallen waren mild, en al hersteld of aan de beterhand. ([CDC VAERS rapport van 31 december 2021](#))

Dankzij de studies naar de vaccins zien we of er mogelijke bijwerkingen kunnen optreden én welke deze zijn. De meeste bijwerkingen worden binnen 6 weken na vaccinatie zichtbaar. Die worden dan tijdens de klinische studies opgepikt. De langetermijengevolgen van vaccinatie bij kinderen zijn nog niet gekend. Intussen zijn de vaccinaties bij volwassenen al bijna een jaar oud zonder dat er langetermijns gezondheidsproblemen zijn opgedoken. Aangezien een vaccin kort na toediening zijn werking op de immuniteit inzet, is het weinig waarschijnlijk dat een vaccin langetermijngevolgen teweegbrengt die niet snel na vaccinatie zichtbaar worden.

Ook bij andere vaccinatie, ook kindervaccinaties, zien we geen lange termijn gezondheidsproblemen.

2. Is vaccinatie van 5-11-jarigen verplicht?

Nee. De vaccinatie is niet verplicht. Als ouder heb je de vrije keuze of je je kind laat vaccineren of niet. Je geeft toestemming voor de vaccinatie door met je kind naar de plaats van vaccinatie te gaan. Begeleidt iemand anders je kind, dan is een schriftelijke toestemming van de ouders nodig.

3. Kunnen zij dan niet meer ziek worden?

- Het kan gebeuren dat je zelfs na vaccinatie toch nog COVID-19-positief wordt. Dat zit zo:
 - Het duurt 10 tot 14 dagen na de eerste vaccinatie vooraleer je lichaam antistoffen ontwikkelt en de bescherming goed begint te werken. Als je dus in die periode blootgesteld wordt aan het virus, is je afweer nog niet voldoende gestimuleerd door het vaccin en kan je nog besmet raken.

- Net zoals andere vaccins biedt het COVID-19-vaccin geen 100% bescherming, ook niet na 2 dosissen.
- Omdat we niet nagaan of je op het moment van vaccinatie drager bent van het virus, kan het zijn dat je al besmet was op moment van de vaccinatie en kort na de eerste vaccinatie COVID-19 positief wordt en eventueel ziek wordt. Dat komt dan omdat je op het moment van de vaccinatie nog in incubatietijd was.
- Het blijft dus belangrijk om ook na vaccinatie de veiligheidsmaatregelen te blijven volgen.
- Vaccinatie geeft bij de grote meerderheid van de mensen een sterke immuunrespons. Een gevaccineerd kind heeft dus minder risico om besmet te geraken met COVID-19 en heeft dan ook minder risico om andere mensen te besmetten. Het risico op besmetting en doorgeven van een besmetting is niet uitgesloten, maar kleiner. We weten nog niet precies hoeveel bescherming de vaccins bieden tegen besmetting en doorgeven van besmetting met de Omicron-variant, maar kunnen toch al stellen dat vaccinatie die risico's verkleint. Uit de eerste cijfers in New York, blijkt dat pas gevaccineerde 5- tot 11-jarigen circa 76% minder kans lopen om besmet te geraken met de Omicron-variant.
- De vaccins kunnen minder goed werken tegen nieuwe varianten. Met de huidige vaccins zien we dat ze minder goed beschermen tegen infectie met nieuwe varianten maar dat ze wel nog een goede bescherming bieden tegen ernstige ziekte en hospitalisatie door nieuwe varianten.

4. Kunnen zij het virus dan niet meer doorgeven?

Een gevaccineerd kind heeft minder risico om besmet te geraken met COVID-19 en heeft dan ook minder risico om andere mensen te besmetten. Het risico op besmetting en doorgeven van een besmetting is niet uitgesloten, maar kleiner. We weten nog niet precies hoeveel bescherming de vaccins bieden tegen besmetting en doorgeven van besmetting met de Omicron-variant, maar kunnen toch al stellen dat vaccinatie die risico's verkleint. Uit de eerste cijfers in New York, blijkt dat pas gevaccineerde 5- tot 11-jarigen circa 76% minder kans lopen om besmet te geraken met de Omicron-variant.

5. Hoe lang beschermt het COVID-19-vaccin de kinderen?

Hoe lang de bescherming na vaccinatie van een kind aanhoudt, moet nog onderzocht worden. Of en zoja wanneer een boosterprik nodig zal zijn, kan dus nog niet met zekerheid gesteld worden.

Er zijn wel al data die tonen dat de vaccins goede bescherming bieden tegen ziekte en deels ook tegen besmetting door de Omicron-variant (zie eerder). Bij vaccinatie wordt de immuniteit op een voorspelbare manier opgewekt. Maar na een besmetting is de duurtijd en mate van de immuniteit variabel van persoon tot persoon en neemt ze af met de tijd. Een eerdere infectie met de Delta- of Beta-variant biedt zonder vaccinatie geen goede bescherming tegen een herbesmetting met de Omicron-variant.

6. Welk soort vaccin wordt er gebruikt?

Kinderen van 5 tot en met 11 jaar krijgen een aangepaste dosis van het Pfizervaccin. De aangepaste dosis is één derde dosis van het vaccin voor volwassenen.

De kinderen krijgen 2 prikken van het kindervaccin, met een tussentijd van 21 dagen. De tweede prik is even belangrijk als de eerste, want enkel met 2 prikken is je kind beschermd.

Meer info over het kindervaccin vind je op [onze pagina over de beschikbare COVID-19-vaccins](#).

7. Mijn kind heeft allergiën. Mag mijn kind het vaccin krijgen?

Allergie op zich is geen contra-indicatie voor vaccinatie. Heeft je kind ooit een onmiddellijke of ernstige allergische reactie gehad na een vorig vaccin of had het na inname van een geneesmiddel dringende medische zorg nodig? Bespreek dit dan zeker met de huisarts of kinderarts.

De arts zal de allergieën beoordelen en je zo nodig doorverwijzen voor evaluatie door een allergoloog of voor vaccinatie in het ziekenhuis.

Heeft je kind systemische mastocytose of erfelijk angio-oedeem (2 zeldzame, erfelijke aandoeningen)? Neem contact op met je huisarts. Die neemt de nodige acties voor de vaccinatie.

De vaccins zelf bevatten geen bewaarmiddelen. Het dopje van het flacon van de vaccins bestaat niet uit latex. Mensen met een latexallergie mogen dus gerust het vaccin toegediend krijgen.

8. Zal er een boosterprik nodig zijn?

Hoe lang de bescherming na vaccinatie van een kind aanhoudt, moet nog onderzocht worden. Of en zoja wanneer een boosterprik nodig zal zijn, kan dus nog niet met zekerheid gesteld worden.

Er zijn wel al data die tonen dat de vaccins goede bescherming bieden tegen ziekte en deels ook tegen besmetting door de Omicron-variant (zie eerder). Bij vaccinatie wordt de immuniteit op een voorspelbare manier opgewekt. Maar na een besmetting is de duurtijd en mate van de immuniteit variabel van persoon tot persoon en neemt ze af met de tijd. Een eerdere infectie met de Delta- of Beta-variant biedt zonder vaccinatie geen goede bescherming tegen een herbesmetting met de Omicron-variant.



9. Hoeveel tijd moet er zijn tussen het COVID-19-vaccin en andere vaccins uit basisvaccinatieschema (bv. polio, difterie, ...)?

Aanvankelijk werd aanbevolen om COVID-19-vaccins nooit samen met of kort voor of na een ander vaccin toe te dienen. Dit was uit voorzichtigheid, omdat deze vaccins nog heel nieuw waren en de veiligheid en werkzaamheid ervan nog niet zo uitgebreid gekend waren.

Ondertussen hebben we veel meer gegevens over de veiligheid van de gebruikte vaccins, en weten we dat **COVID-19-vaccins gelijktijdig of met eender welke tussentijd met andere vaccins toegediend mogen worden.**

10. Wat is de werkzaamheid tegen de Omicron variant?

Gegevens uit Zuid-Afrika en de UK (van 31 december 2021) tonen aan dat een basisvaccinatie bij volwassenen tot 6 maanden een bescherming biedt van 67% tegen ernstige verwickelingen en hospitalisatie door Omikron. Vanaf 6 maanden bedraagt deze bescherming nog 51%.

Pas gevaccineerde 5-tot 11-jarigen lopen ongeveer 76 % minder kans om besmet te worden met Omikron, zo blijkt uit cijfers van de staat New York (VS).

Men schat dat een aanzienlijk deel van de kinderen in ons land reeds besmet werd met COVID-19, maar als dat was met de Delta of Beta infectie, is dat geen garantie voor bescherming tegen Omikron. Een vaccinatie zal hen sterk immuun maken tegen Omikron, daarom is een vaccinatie voor deze kinderen aangewezen. Bij kinderen die COVID-19 nog niet doormaakten, zal na vaccinatie de kans klein worden dat ze erg ziek worden (zie New York data).

11. Zullen er andere coronamaatregelen gelden voor gevaccineerde versus niet-gevaccineerde kinderen?

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen kinderen die wel of niet gevaccineerd zijn. Gevaccineerde kinderen krijgen wel een vaccinatiecertificaat zoals iedereen die gevaccineerd is. Dat kan bv. nodig zijn om te reizen naar het buitenland.

Het is daarom ook na vaccinatie nog belangrijk om de maatregelen te blijven volgen. Vaccinatie zorgt er wel voor dat er minder maatregelen nodig zijn en dat ze sneller kunnen verdwijnen.

12. Wat zijn de effecten van vaccinatie op lange termijn?

Een vaccin wordt alleen goedgekeurd als de kwaliteit, de doeltreffendheid én de veiligheid voldoende zijn aangetoond. Daarom zijn de klinische studies zo belangrijk. In de laatste fase (fase 3) wordt het vaccin op grote groepen mensen getest, vaak op tienduizenden mensen. Bij het coronavaccin zijn dit er zelfs veel meer dan bij andere vaccins, zo tussen de 20.000 en 60.000 mensen

(waarvan de helft het kandidaat-vaccin krijgt en de andere helft een placebo). Dankzij die studies zien we of én welke mogelijke bijwerkingen er kunnen optreden. De meeste bijwerkingen worden binnen 6 weken na vaccinatie zichtbaar. Die worden dan tijdens de klinische studies opgepikt.

De kans op ernstige bijwerkingen nadat het vaccin is goedgekeurd, is dus klein. Toch kunnen we het nooit helemaal uitsluiten. Dit geldt niet alleen voor het coronavaccin, maar voor alle vaccins en medicijnen. Daarom houden we, ook na goedkeuring, het vaccin goed in de gaten. Voor het coronavaccin is er zelfs een speciaal bewakingssysteem opgezet om de veiligheid van de coronavaccins in de gaten te houden. Zo kunnen we snel ingrijpen als dit nodig is.

Bovendien zijn verschillende producenten vertrokken van bestaande constructies voor het maken van hun vaccin, waar we al lange termijn ervaring mee hebben. Dat geldt zowel voor de adeno-gebaseerde vaccins als voor de mRNA-vaccins.

mRNA-vaccins, zoals het Pfizer vaccin, worden intramusculair toegediend en het mRNA wordt door een aantal menselijke cellen opgenomen.

Het mRNA dringt de celkern **niet** binnen en zal dus niet in contact kunnen komen met het menselijk DNA. Het mRNA is een leescode voor de productie van een eiwit, het S-eiwit. De menselijke cel is in staat om die leescode te ontcijferen en heeft hiervoor geen tussenkomst van haar DNA nodig. Na ontcijferen zal de menselijke cel het S-eiwit produceren, zodat ons afweersysteem in staat is om specifiek tegen het S-eiwit antilichamen te vormen. Het mRNA verdwijnt al na een paar uur uit ons lichaam.

13. Wat weten we over de bijwerkingen? Waar vinden we hierover cijfers?

De dosis werd speciaal ontwikkeld voor kinderen en het vaccin is veilig. Dit wordt bevestigd op basis van data uit de VS en Israël, waar reeds enkele miljoenen kinderen een eerste en tweede dosis kregen. Pfizer stelde alleen milde bijwerkingen vast, zoals vermoeidheid, hoofdpijn en rillingen. Er is wel een verhoogde waakzaamheid voor myocarditis, een ontsteking van de hartspier. Bij de klinische studie werden er geen gevallen gemeld, maar deze studie was te klein om zeldzame bijwerkingen op te sporen. Op 31 december 2021 publiceerde de Amerikaanse gezondheidsautoriteit het aantal complicaties na vaccinatie van 5-11 jarigen : na 8,7 miljoen toegediende vaccins werden er 100 ernstige gevallen vastgesteld: hoge koorts (29), overgeven (21) en myocarditis (15) (waarvan 11 bevestigd). De meerderheid van die myocarditis-gevallen waren mild, en de kinderen waren er op dat moment al van hersteld of waren ervan aan het genezen.

Van zodra COVID-19 vaccins in Europa beschikbaar komen, is de informatie over die COVID-19 vaccins publiek beschikbaar via de [website van het Europees Geneesmiddelenagentschap \(EMA\)](#). Ook het [FAGG](#) publiceert systematisch informatie over o.a. de samenstelling van de beschikbare vaccins.

14. Krijgt mijn kind een CST? Is een vaccinatie op bv. 11-jarige leeftijd geldig om voor mijn kind een CST te verkrijgen vanaf het moment dat hij/zij 12 jaar wordt?

Het Covid Safe Ticket (CST) is niet van toepassing op kinderen. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen kinderen die wel of niet gevaccineerd zijn. Gevaccineerde kinderen krijgen wel een vaccinatiecertificaat zoals iedereen die gevaccineerd is. Dat kan bv. nodig zijn om te reizen naar het buitenland. [Lees hier meer over het vaccinatiecertificaat voor 5-11-jarigen.](#)

Het Covid Safe Ticket is overigens geen apart document of bewijs, maar enkel de toepassing van je vaccinatiecertificaat om toegang te krijgen tot bv. horeca, evenementen, bepaalde zorgvoorzieningen, ... Meer info over het Covid Safe Ticket vind je [op de website van vlaanderen.be.](#)

15. Kunnen kinderen toegevoegd worden aan het CST van hun ouders?

Kinderen jonger dan 6 jaar hebben doorgaans geen certificaat nodig om te kunnen reizen (geen vaccinatie-, test- of herstelcertificaat). Landen zijn vrij om hier afwijkende regels te hanteren. U kijkt op de [Europese website Reopen\(\(opent in nieuw venster\)\)](#) om dit na te gaan.

Kinderen van 6 tot 18 jaar hebben vaak wel een certificaat nodig.

- U kijkt op de [Europese website Reopen\(\(opent in nieuw venster\)\)](#) om dit na te gaan. Sommige landen vragen pas een certificaat vanaf 12 jaar.
- **Kinderen ouder dan 12 jaar hebben meestal een eigen identiteitskaart met pincode.** Zij kunnen hiermee of met hun eigen [geactiveerde digitale sleutels](#) zelf aanmelden op [mijngezondheid.be\(\(opent in nieuw venster\)\)](#). De aanmeldoptie itsme zullen ze niet kunnen gebruiken, dat kan alleen voor meerderjarigen. **Kinderen ouder dan 12 jaar** met een eID en [geactiveerde digitale sleutels](#) kunnen ook de COVIDsafe app zelf installeren op een eigen mobiel toestel en daarop aanmelden. Ze kiezen dan de aanmeldoptie e-health.
- **Kinderen tussen 6 en 12 jaar** die naar het buitenland reizen hebben een [kids-ID\(\(opent in nieuw venster\)\)](#) nodig. Vanaf 6 jaar is dat een kids-ID met een chip. Aanmelden met de kids-ID, de pincode die daarbij hoort en kaartlezer is mogelijk om de certificaten op te vragen.
- Via de [CovidsafeBE-app](#) kunnen ouders ook veranderen van rol en de certificaten van hun kinderen raadplegen. Het is dan wel aan te raden dat ouders als aanmeldoptie 'aanmelden via e-health' kiezen. Het is dus niet noodzakelijk dat kinderen zelf de app installeren. Bekijk het [filmpje over het opvragen van certificaten van kinderen\(\(opent in nieuw venster\)\)](#) op Covidsafe.be.
- U kunt op [mijngezondheid.be\(\(opent in nieuw venster\)\)](#) uw minderjarige kinderen (een juridische relatie tussen het kind en uzelf moet in het rijksregister gekend zijn) ook koppelen aan uw eigen toegang.
 - U meldt aan met uw eigen digitale sleutels (eID, token, mobiele code, itsme, ...).
 - u kunt in het volgende scherm kiezen om in naam van uzelf aan te melden (Burger) of om aan te melden in naam van uw kind.
 - Daarna zal u de test- of herstelcertificaten van uw minderjarige kinderen kunnen zien.

- Vindt u uw kinderen niet via deze weg terug en beschikt uw kind niet over een kids-ID of e-ID beschikken met pincode. Contacteer dan uw gemeente. Ouders kunnen vragen om in het Rijksregister de code TI 114 – Afstamming in dalende lijn toe te voegen. Na deze verbetering zou u dan wel het profiel van hun kind moeten kunnen bekijken.
- Om na te kijken of de afstamming correct werd opgenomen in het rijksregister kan de ouder ook kijken op mijnburgerprofiel.be.
 - ga naar de tab 'Uw gegevens'
 - kijk bij de paragraaf 'U en uw gezin'
 - doorklikken naar 'Uw Afstamming'
 - Kind niet gevonden? → gemeente moet code TI 114 – Afstamming in dalende lijn toevoegen

Certificaten gevonden?

Certificaten van uw kinderen in de COVIDsafe app gevonden? U klikt op de gevonden certificaten even door naar het detailscherm om ze offline ter beschikking te hebben op uw mobiele telefoon.

Als u de certificaten van de kinderen op mijn gezondheid.be terugvond:

- Download de certificaten.
- Print ze af of bewaar ze online (door ze door te sturen naar een mailbox bijvoorbeeld) of offline op uw smartphone voor vertrek.

16. Wat als mijn kind binnenkort 5 jaar of 12 jaar wordt?

Elk kind dat in Vlaanderen woont en 5 jaar is geworden, ontvangt sowieso een uitnodigingsbrief voor vaccinatie per post.

Het is ook mogelijk de uitnodiging digitaal te ontvangen via my e-box. Die moet wel eerst geactiveerd worden met behulp van een kids-ID met een pincode. Voor kinderen van 6 jaar tot 12 jaar met Belgische nationaliteit kunnen de ouders zo'n kids-ID aanvragen.

Kinderen die 12 zijn geworden dienen het gewone Pfizer vaccin te krijgen. Het zou kunnen dat zij, net voor hun 12^{de} verjaardag, nog een uitnodiging voor kindervaccinatie hebben ontvangen (leeftijd op moment van uitnodiging is uitgangspunt). In dat geval contacteert u best het callcenter (0800 99 502), zodat een afspraak in het volwassen vaccinatiecentrum kan gemaakt worden.



17. Als ik meerdere kinderen heb tussen 5 en 11 jaar, kunnen zij dan samen gevaccineerd worden?

Alle uitnodigingen voor alle 5-11-jarigen binnen onze Eerstelijnszone Dender zijn gelijktijdig vertrokken op dinsdag 4 januari.

Met de code in deze uitnodiging kan u zelf afspraken reserveren voor al uw kinderen, zodat zij samen kunnen gevaccineerd worden.

Lukt dit niet, dan kan u ook steeds ons callcenter (0800 99 502) contacteren en dan zal een medewerker u helpen om hen een afspraak te geven op hetzelfde moment.

18. Wat is het risico als mijn kind zeer recent (al dan niet bekend) besmet is geweest met COVID-19 en vervolgens word gevaccineerd?

Ook als je kind al eens besmet is geweest met COVID-19, is vaccineren nuttig. Na een besmetting met COVID-19 is de immuunreactie bij mensen heel verschillend. Je weet dus niet hoe sterk die bij je kind is na een besmetting en of die immuniteit weer snel zal verdwijnen. De kans dat je na vaccinatie opnieuw besmet wordt is ook kleiner dan na een besmetting.

Er zijn geen extra bijwerkingen te verwachten bij vaccinatie na een eerdere besmetting.

19. Moet mijn kind een COVID-test doen alvorens naar het vaccinatiecentrum te komen?

Nee, je hoeft niet getest te worden op het virus (PCR) of antistoffen voor de vaccinatie. Ook als je besmet bent zonder dat je het weet, kan het vaccin veilig toegediend worden. Na vaccinatie worden de antistoffen ook niet gemeten.

Er dient enkel rekening gehouden te worden met volgende regels m.b.t. quarantaine en isolatie:

- Heeft je kind een hoogrisicocontact gehad en/of zit het in quarantaine?
⇒ Stel de vaccinatie uit tot 10 dagen na het hoogrisicocontact of einde quarantaine.
- Is er iemand in het gezin in isolatie?
⇒ Stel de vaccinatie uit tot 10 dagen na de start van de isolatie van het gezinslid.
- Ben je als ouder ziek met koorts boven 38°C, of zit je in isolatie of quarantaine?
⇒ Iemand anders mag je kind begeleiden naar de afspraak. Geef in dit geval zeker een [toestemmingbriefje](#) mee aan de persoon die jouw kind zal begeleiden.
- Bleek uit een coronatest dat je kind COVID-19 heeft?
⇒ Wachten met vaccinatie tot minimaal 14 dagen na genezing of positieve test.

Kan door een van bovenstaande situaties het geplande vaccinatiemoment niet doorgaan, annuleer dan zeker via de website vermeld in de uitnodiging en/of bevestigingsmail of neem contact op met ons callcenter (0800 99 502), zodat de afspraak kan geannuleerd worden en een nieuwe afspraak kan gemaakt worden.

20. Kan ik wachten om mijn kind te laten vaccineren en zo ja: op welke manier kan ik het dan later alsnog laten vaccineren? Zal dit dan betalend zijn?

De vaccinatiecode, vermeld in de uitnodiging, is 30 dagen geldig. In die periode kan je zonder problemen zelf een afspraak maken.

Heb je nog geen afspraak gemaakt, maar ook nog niet geweigerd, dan zal je na deze 30 dagen een nieuwe “tweede kans” uitnodiging ontvangen. Ook deze vaccinatiecode is 30 dagen geldig.

Ben je in die periode nog niet ingegaan op de uitnodiging, dan zal je zelf contact dienen op te nemen met het vaccinatiecentrum.

Het is mogelijk dat op dat moment het Kindervaccinatiepunt De Prikballon reeds is gesloten. In dat geval zal u zich met uw kind moeten aanbieden in het gewone vaccinatiecentrum Dender Keur.

Op heden heeft de overheid alle Eerstelijnszones gevraagd om tot april een vaccinatiecentrum beschikbaar te houden. Hoe en waar er nadien zal gevaccineerd worden, kan nog niet met zekerheid gesteld worden.

21. Mogen kinderen sporten op de dag van hun vaccinatie?

Er wordt gevraagd om bij voorkeur geen zware fysieke inspanning te doen kort na de vaccinatie.

22. Is het aangewezen om, net zoals bij volwassenen, mijn kind een pijnstiller te geven voorafgaand aan de vaccinatie?

Preventief een pijnstiller innemen vlak voor je coronavaccinatie heeft geen bewezen meerwaarde. Neem pas een pijnstiller in zodra je klachten hebt zoals spierpijn, hoofdpijn, koorts, De pijnstiller zal snel genoeg werken.

23. Moet mijn kind een identiteitskaart mee hebben naar het vaccinatiecentrum?

Op de dag van de vaccinatie moet het kind zijn kids-ID of ISI+-kaart meebrengen.

24. Moeten wij als gescheiden ouders beide toestemming geven voor vaccinatie?

We sturen de uitnodiging voor vaccinatie naar het domicilie-adres.

In de brief en de bijlage wordt expliciet verwezen naar een gezamenlijke beslissing.

Bespreek de vaccinatie met je kind. Ben je niet de enige ouder, stem de vaccinatie dan vooraf af met de andere ouder of voogd, zeker bij co-ouderschap. Maak onderling een gezamenlijke en gedragen beslissing vóór je naar het vaccinatiecentrum gaat.

Het is op zich voldoende dat één van de ouders zich met het kind aanbiedt bij het vaccinatiecentrum. Zorg ervoor dat je de kids-ID of ISI+kaart meeneemt naar het vaccinatiecentrum. De uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van beide ouders is niet vereist.

25. Ik wil niet dat mijn kind gevaccineerd wordt. Wat moet ik doen?

Je kind kan niet gevaccineerd worden zonder toestemming van de ouders. Als ouder geef je die toestemming door fysiek aanwezig te zijn bij de vaccinatie (dus door met je kind naar het vaccinatiecentrum of de vaccinatieplaats te gaan). Kan je als ouder niet mee naar de vaccinatie, dan zal je een toestemmingbrief, door jou ondertekend, moeten meegeven aan je kind. De aanwezigheid of ondertekende toestemmingsbrief van een van de ouders, geldt ook als toestemming van de andere ouder. Tenzij die uitdrukkelijk de vaccinatie van het kind geweigerd heeft.

De vaccinatie van je kind uitdrukkelijk weigeren kan je het gemakkelijkste online doen via de uitnodiging die je kind krijgt via de post of e-box. In die uitnodiging staat een link en code om de vaccinatie te weigeren. Kan je als ouder je weigering niet online kenbaar maken, dan moet je fysiek naar het vaccinatiecentrum gaan om je weigering kenbaar te maken. Neem dan een bewijs mee dat je de ouder bent van het kind/de kinderen van wie je de vaccinatie wil weigeren (Kids-ID, attest van gezinssamenstelling). Hier vind je een [docx bestand Model van weigeringsbrief voor COVID-19-vaccinatie 5-11-jarigen \(1.59 MB\)](#) waarmee je die weigering fysiek kan gaan afgeven in het vaccinatiecentrum.

26. Is vaccinatie noodzakelijk om te kunnen reizen?

De inreisvoorwaarden verschillen van land tot land. Controleer daarom tijdig het reisadvies en de voorwaarden van het land van je bestemming. Je vindt de info op [de website van de FOD Buitenlandse Zaken](#).

Net zoals volwassenen ontvangen ook kinderen een vaccinatiecertificaat na de eerste en tweede prik. Vanaf 2 weken na de tweede prik is dit certificaat een bewijs van volledige vaccinatie en geldig om te kunnen reizen naar landen waar dit vereist is.

